

Monumentenroute

Twello

Een mooie én praktische manier om de **Open Monumentendag** in Twello te beleven is het fietsen van deze route. De route is 9 km lang en voert langs alle opengestelde monumenten in Twello en het noorden van Wilp. Veel andere monumenten kunt u vanaf de openbare weg te bewonderen.

U kunt de fietsroute heel eenvoudig verbinden met de fietsroute van Bussloo. Zie de bijgevoegde kaart.

De fietsroute begint in het **middeleeuwse dorpscentrum** van Twello en voert u daarna naar het beschermde dorpsgezicht Duistervoorde. Tijdens de rest van de route fietst u door de landerijen en het prachtige **landgoederenlandschap** rondom Twello.

Het begin- en eindpunt is de dorpskerk Twello, Dorpsstraat 10 in Twello.

Tip: neem de **algemene brochure** van de Open Monumentendag 2019 mee voor meer (praktische) informatie! Hierin staan ook de beschrijvingen van de opengestelde monumenten.

Raadpleeg www.vorst.nl/open-monumentendag voor actuele informatie en eventuele aanpassingen.

Foto boven:
Het Holhuis

Foto rechts:
Bibliotheek

Route – 9 km

* Deze zijn opengesteld en kunt u tijdens de Open Monumentendag bezichtigen. Zie de algemene brochure voor beschrijvingen, openingstijden, activiteiten etc.

1. De fietsroute start bij de **dorpskerk Twello***, Dorpsstraat 10 in Twello.
2. Tegenover de ingang van de kerk staat **De Statenhoed of Swinckels*** (nr. 12).
3. Aan de andere zijde van de weg kunt u een expositie bewonderen bij de Kunstkring in **Hof ten Daele*** (nr. 11A).
4. Aan de rechterzijde van Hof ten Daele, aan de overzijde van de Dorpsdwarstraat, staat het oudste dorpspand van Twello, genaamd **De Klok** (nrs. 13–15).
5. Sla de Dorpsdwarstraat in.
6. De Dorpsdwarstraat komt uit in de Schoolstraat. Hier kijkt u uit op een monumentaal **boerderijtje**, Schoolstraat 13.
7. Sla rechtsaf de Schoolstraat in.
8. Neem de eerste afslag links, dit is op het punt waar de 30km-zone begint.
9. Na enkele meters vindt u aan uw linkerhand de **bibliotheek*** (Marktplein 11).
10. Keer terug naar de Schoolstraat en sla daar linksaf. Volg de bocht in de weg en sla, als u bij de Rabobank aankomt, linksaf de Dorpsstraat in.
11. Sla bij het kruispunt rechtsaf de Stationsstraat in.
12. Op nr. 31 vindt u hier het **Stationskoffiehuis Korderijk***.
13. Na dit monument vindt u aan uw linkerzijde de zijweg Raccordement, sla deze in. U fietst nu langs het station.
14. Sla na het Medisch Centrum Twello rechtsaf de Frans Halsstraat in.
15. Deze Frans Halsstraat maakt op een gegeven moment een bocht naar rechts om vervolgens het spoor over te gaan. Ga in deze bocht, tegenover de Dekamarkt, linksaf de Molenstraat in.
16. Vanaf hier kunt u de fraaie Havekes Mölle, de molen van Twello al zien.
17. Fiets langs de molen en sla de Nicolaas Maesstraat in, dit is bij de Dierenkliniek Twello.

Landgoed
Kleine Noordijk

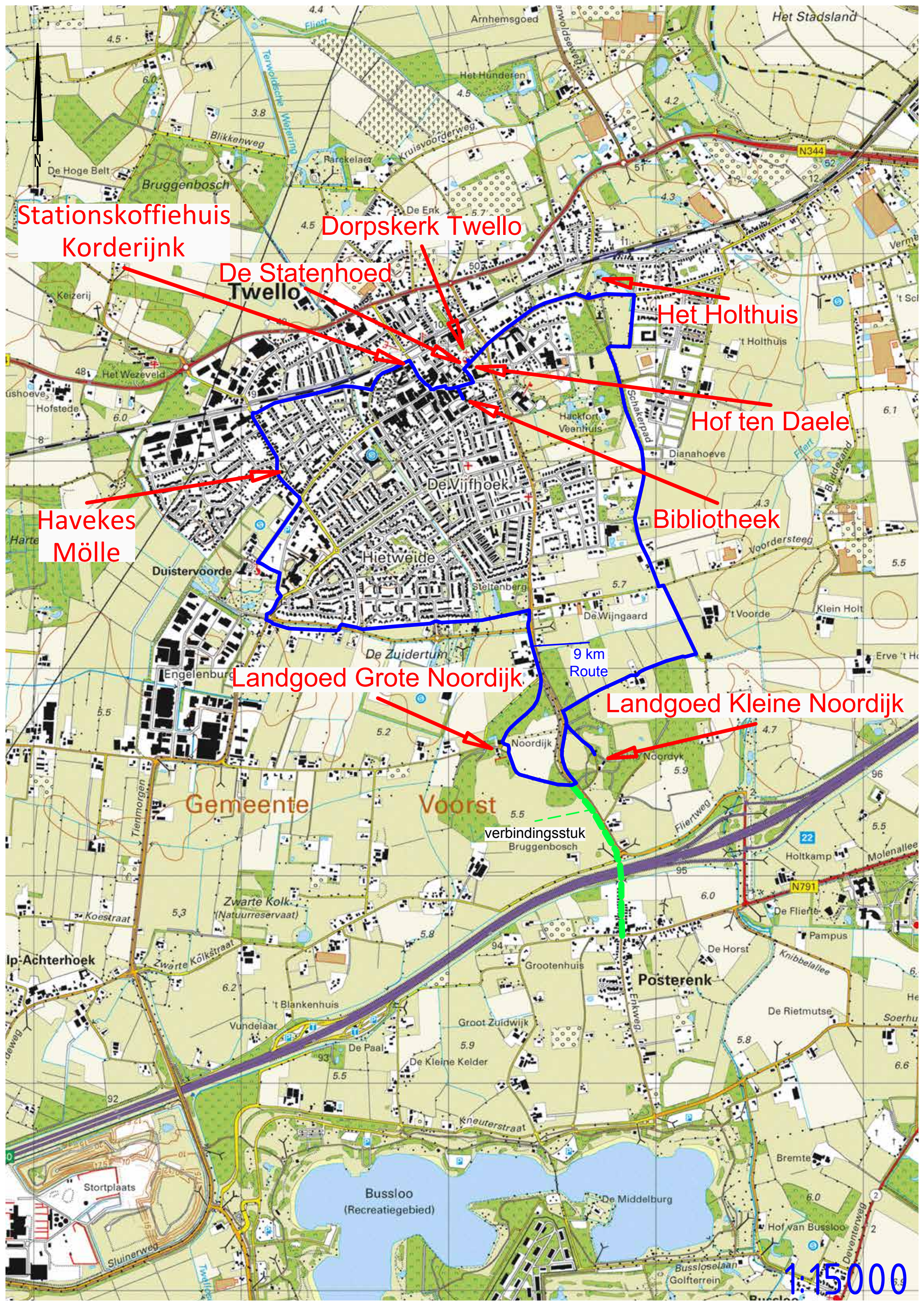

18. Neem de eerste afslag links om bij de **Havekes Mölle*** te komen, Havekespad 13.
19. Tegenover de molen, op nr. 12, vindt u het bijbehorende **Muldershuis**.
20. Fiets rechtdoor het Havekespad uit om weer op de Molenstraat te komen. Sla linksaf en volg de Molenstraat.
21. Op de rotonde slaat u rechtsaf, de Kerklaan in. Deze prachtige laan is de oprijlaan naar Huize Duistervoorde.
22. U komt uit bij het beschermde dorpsgezicht Duistervoorde. In de middeleeuwen stond hier een kasteel, waarvan restanten zich nog in het huidige **Huize Duistervoorde** (nr. 14) bevinden.
23. Aan het plein vindt u het voormalige café **De Poorte** (nr. 10) op de plek waar vroeger het poortgebouw stond.

24. Naast De Poorte staat de boerderij de **Keukenkamp** of **Havekeshofstede** (nr. 8). Deze boerderij hoorde bij het landgoed Duistervoorde.
25. Naast Huize Duistervoorde staat de rooms-katholieke **St. Martinuskerk**.
26. Vervolg de Kerklaan langs de begraafplaats. U komt uit op de Martinusweg. Sla rechtsaf.
27. Sla op de T-splitsing rechtsaf de weg genaamd Jupiter in.
28. De rotonde neemt u driekwarttrond, dus u neemt de afslag naar links. Auto's volgen de Zuiderlaan, maar het fietspad volgt hier het oude tracé van de Doornweerdstraat, een middeleeuwse weg.
29. Om op het fietspad te blijven steekt u op een gegeven moment de Zuiderlaan over. Volg het fietspad met de bocht naar rechts.
30. Steek de Hietweideweg over, blijf het fietspad volgen. U volgt nog steeds het tracé van de middeleeuwse Doornweerdstraat.
31. Richting het einde van de Doornweerdstraat vindt u aan uw linkerzijde het park van landhuis **De Steltenberg**.
32. U komt uit op de H.W. Iordensweg. Sla rechtsaf.
33. Aan de overzijde van de tweede zijweg rechts (Zonnenbergstraat), vindt u een onverhard pad dat een bos in leidt. Dit pad voert u door **landgoed de Grote Noordijk*** (nr. 108). Geniet van de prachtige route door dit landgoed, waarvan het park onlangs gemeentelijk monument geworden is.
34. Het pad brengt u weer op de H.W. Iordensweg. Steek de weg over, sla linksaf het fietspad op en fiets door totdat u een groot geel bord ziet met de tekst Landgoed Kleine Noordijk. Sla dit pad in. U betreedt nu **landgoed Kleine Noordijk*** (nr. 91). Bewonder het park en het landhuis, bekijk het koetshuis en beluister om 15.00 het concert van Cappella Calluna.
35. Keer terug naar de H.W. Iordensweg en sla rechtsaf.
36. Sla de eerste zijweg rechts in, dit is het Noordijkpad.
37. Dit pad komt uit op het Voorderpad, sla linksaf.
38. U komt uit op de Voordersteeg. Sla linksaf en direct daarna rechtsaf het Schakerpad in.
39. Op nr. 11 vindt u aan uw rechterzijde de boerderij **De Belte**.
40. Na het tennispark De Schaek ziet u aan uw linkerzijde het boerderijtje **De Heurne** in de landerijen liggen.
41. De landerijen en bossen na de Heurne aan de linkerzijde behoren bij het Hackfort' Veenhuis. Dit landgoed is geen monument, maar maakt wel deel uit van de landgoederengordel van Twello en is van grote cultuurhistorische en historische waarde.
42. Sla aan het einde van het Schakerpad rechtsaf de weg Het Holthuis in.
43. Neem vervolgens de eerste zijweg links, dit is de Derk Brouwerstraat.
44. Aangekomen bij de Burgemeester van der Feltzweg slaat u linksaf.
45. U kunt nu aan uw rechterzijde alvast een blik werpen op de prachtige buitenplaats **Het Holthuis*** (nr. 1). Na de bocht vindt u aan de rechterzijde de entree naar het huis. Deze plek van plezier is een bezoekje waard.
46. Keer terug naar de entree en vervolg de weg. De Burgemeester van der Feltzweg gaat hier over in de Binnenweg.
47. De Binnenweg eindigt bij een kruising. Ga op de kruising rechtdoor. U fietst nu de Dorpsstraat weer in. De entree van deze straat wordt geflankeerd door twee monumentale panden. Links op nr. 1 vindt u een witgepleisterd **dorpspand**, rechts op nr. 4 vindt u het herenhuis **Stadwijk**.
48. Ook het volgende gebouw aan uw rechterzijde is een monument, nr.6. Dit leuke **dorpspand** heeft een fraaie klokgevel.
49. Ten slotte komt u weer uit bij de dorpskerk van Twello. Dit is het einde van de route.

Havekes Mølle (detail)

Stationskoffiehuis
Korderijk

Dorpskerk Twello

De Statenhoed

Het Holthuis

Hof ten Daele

Havekes
Mölle

Bibliotheek

Landgoed Grote Noordijk

Landgoed Kleine Noordijk

9 km
Route

verbindingstuk
Bruggenbosch

1:15000

Beschrijvingen

Niet-opengestelde monumenten

Beschrijvingen van de opengestelde monumenten vindt u in de algemene brochure.

RM: rijksmonument

GM: gemeentelijk monument

De Klok (GM)

Oudste nog bestaande dorpspand van Twello. Het pand is gesticht als smederij en behoorde tot de herberg-bierbrouwerij de Klok aan de overkant van de weg. Hiervan komt zijn naam: '(de helft van) de Klok' of 'Oude Smit'. Later o.a. chirurgijnswoning, schoen- en kleermakerszaak, bakkerij (oude schoorsteen nog aanwezig) en rijwielzaak. Eind 19e eeuw was er het café van Sientje Pallaster alias 'Siene Meuje' gevestigd, een begrip in de volksmond. Het pand ligt op de vroegere gemeenschappelijke Twellose Brink, mogelijk is de bouw oogluikend toegestaan.

Boerderij Schoolstraat 13 (RM)

Dit boerderijtje is een typische hallehuisboerderij met een rietgedekt wolfsdak, zoals je die veel in onze streken ziet. Aan de achtergevel is het dak wat opgetild ten behoeve van een hijsluik. Het is de enige overgebleven boerderij die in de Twellose dorpskern nog herinnert aan het oude, agrarische karakter van het dorp. Het lag aan de Twellose brink.

Muldershuis (RM)

Witgepleisterd voormalig muldershuis (molenaarshuis) met rieten schilddak. Het huis werd al vermeld in 1612 maar zijn huidige verschijning dateert uit ca. 1820. Het muldershuis en de molen ernaast hoorden bij het landgoed Duistervoorde totdat ze verkocht werden (voor 11.020 gulden) in 1830 aan Jan Havekes, wiens vader de molen al pachtte en in wiens familie het ensemble daarna bijna een eeuw bleef. Na de verkoop in 1919 werd het huis aan de achterkant uitgebreid. De band tussen muldershuis en molen bleef bestaan tot 1982.

Huis Duistervoorde (RM)

Een bijzonder historiek landhuis dat in 1864 na een gedeeltelijke afbraak herbouwd is in een mix van stijlen, met behoud van resten van het oorspronkelijke middeleeuwse kasteel. Dit kasteel, dat hier al sinds de late Middeleeuwen

stond, was ooit het centrum van een groot landgoed. Het huis werd in 1890 bewoond door een kloosterorde en wordt vanaf 1974 particulier bewoond. De oorspronkelijke omgrachting is voor een deel gedempt, maar het landhuis bezit nog een zeer fraai interieur en oude kelders.

De Poorte (RM)

Voormalig cafégebouw De Poorte of Driessen. Het gebouw is gepleisterd en versierd met neogotische elementen. In 1863 werd het toenmalige kasteel Duistervoorde gedeeltelijk afgebroken, evenals het poortgebouw. Van het vrijgekomen materiaal werd het pand gebouwd. In de voorgevel bevindt zich een wapenstein (afkomstig van het kasteel) met daarop het familiewapen van de families Van Steenberg en Van Voorst en het jaartal 1641, en twee jaartalsteentjes met respectievelijk 1617 en 1871. In de linkerzijgevel is een kleine zonnwijzer gevat.

De Keukenkamp of Havekeshofstede (GM)

Deze mooie hallehuisboerderij is tussen 1850 en 1865 gebouwd. Naast de boerderij ligt een schuur met een zomerhuis. Onder het huis bevindt zich een gewelfde gemetselde kelder. De naam Keukenkamp is afkomstig van het perceel grond waarop de groenten en gewassen voor het nabije kasteel Duistervoorde werden verbouwd. De boerderij is gebouwd door een lid van de familie Haveke, de naam Havekeshofstede herinnert aan ruim honderdtwintig jaar Havekes-dynastie, tot 1986.

Sint Martinuskerk (GM)

Deze neo-gotische kerk uit 1887 is ontworpen door architect G. ter Riele. De kerk is nauw verbonden met de buurschap Duistervoorde en het Huis Duistervoorde. Na de Reformatie bleef deze buurschap namelijk rooms-katholiek. In 1803 werd de voorganger van de huidige kerk gebouwd. Deze kerk had een dak van stro.

De Steltenberg (RM)

Dit fraaie landhuis werd rond 1860 gebouwd in opdracht van mevrouw Arnolda Eva Bömer-Keijser. Op deze locatie stond tenminste in 1648 al een boerderijtje met de naam Steltenbergh, ook wel bekend als Ro(u)mate. In de 18de eeuw waren beide namen verdeeld over twee bij elkaar gelegen boerderijtjes, waarbij de Steltenberg uiteindelijk werd vervangen door het huidige landhuis.

De Belte (GM)

Deze boerderij is een typisch voorbeeld van een kleine, vroeg-twintigste-eeuwse boerderij in deze streken. De voorgevel bevat de ingang deur en een groot venster in het midden en aan weerszijden een kleiner venster. De drie vensters worden geflankeerd door luiken. Bovenin de gevel, ter plaatse van de oorspronkelijke zaadzolder, is een klein venster. De achtergevel bevat dubbele deuren en aan weerszijden hiervan een mestgang deur. Bovenin bevindt zich een hooiluik. Aan de linkerzijde van het huis staat een witgepleisterd bakhuis.

De Heurne (GM)

Deze boerderij staat op een eeuwenoud boerenerf. De boerderij heeft aan de achterzijde een zogenaamde onderschoer. Dit betekent dat de bedrijfsingang, de grote deeldeuren, een stukje terug liggen in de achtergevel, waardoor een soort overkapping ontstaat. Vroeger hadden heel veel boerderijen een dergelijke onderschoer, maar tegenwoordig zijn ze zeldzaam. Onder de onderschoer zie je nog de oorspronkelijke veldkeien als plaveisel. Het voorhuis is aan de linkerzijde wat uitgebouwd. In het metselwerk daar is te zien dat hier ooit een tweede deur zat. De naam van de boerderij werd voor het eerst vermeld in 1447 en verwijst naar de oudere veldnaam Huerne (= hoornvormig perceel). Bij de boerderij hoort een bakhuisje en een ondergrondse waterput.

Havekes Mølle

De Statenhoed of Swinckels

Dorpspand Dorpsstraat 1 (GM)

Dit witgepleisterde dorpspand markeert samen met Stadwijk de toegang tot de oude dorpskern van Twello. Het pand is gebouwd in opdracht van de herbergier Berend Noyen, eigenaar van de nu verdwenen herberg Hof van Gelderland aan de overkant van de weg. In 1851 werd het gebouw verbouwd ten behoeve van een bakkerij en winkel en later kwam er ook een kruidenierszaak in. De winkelpuien die voor deze functies waren aangebracht zijn nu weer verdwenen. Het pand ligt op de vroegere Twellose brink.

Stadwijk (GM)

Dit herenhuis werd vermoedelijk gebouwd in opdracht van Anna Maria Veeren. Zijn naam kreeg het pand pas later van het Amsterdamse echtpaar Le Jolle, dat met dit buitenhuis 'de stad wilden ontwijken'. In de twintigste eeuw deed het huis dienst als dokterswoning met praktijkgedeelte en apotheek. De gevels zijn verfraaid met gepleisterde sluitstenen met ornamenten, hoekpilasters en een fries. Het pand is stedenbouwkundig gezien fraai gelegen in de historische dorpskern van Twello.

Dorpspand Dorpsstraat 6 (GM)

Onder het zoldervenster ziet u een gevelsteen met het jaartal 1818. Mogelijk is dat het bouwjaar van dit pand. Het kleine gebouwtje is witgepleisterd en onderkelderd. De voorgevel heeft een karakterstieke klokgevel. De twee grote winkelramen dateren uit 1961. In de zolderverdieping bevond zich oorspronkelijk een luik. Vroeger bevond zich in het pand een bakkerij, later werd er een antiekzaak in gevestigd. Samen met de andere historische gebouwen en de kerk is het pand van belang voor het karakter en de samenhang van de Twellose dorpskern.

VOORST

Colofon

Foto's:

Jan van Duren, met uitzondering van:
Het Holhuis (foto gemeente Voorst)
Landgoed de Kleine Noordijk (foto eigenaar)

Het bezoeken van de adressen is op eigen risico.

Dit is een uitgave van:

Comité Open Monumentendag Voorst
p.a. H.W. Iordensweg 17
7391 KA TWELLO
0571-27 99 11
gemeente@voorst.nl

www.voorst.nl/open-monumentendag
www.openmonumentendag.nl

Hof te Dale